

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Bednarek – Moraś

Sędziowie: SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Iwona Siuta

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 maja 2014 r. w S.

sprawy ze skargi wierzyciela (...)w S.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)– Prawobrzeżne i Zachód w S.D. M. (1)w postaci zarządzenia z dnia 22 stycznia 2014 r. o zwrocie akt sprawy(...)z kopiami tytułu wykonawczego w sprawie Km 234/14

przy udziale dłużnika D. J.

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 17 marca 2014 r. sygn. akt VI Co 552/14

p o s t a n a w i a

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 marca 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie sygn. akt VI Co 552/14 oddalił skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)– Prawobrzeżne i Zachód w S.D. M. (1)w postaci zarządzenia z dnia 22 stycznia 2014r. o zwrocie akt sprawy (...)z kopiami tytułu wykonawczego w sprawie Km 234/14.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż postanowieniem z dnia 24 października 2012 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt IX Co 7638/12 Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeżne i Zachód w S. rozstrzygnął, iż wobec zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej organem upoważnionym do dalszego prowadzenia egzekucji będzie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...)Prawobrzeżne i Zachód w S.D. M. (2) i wobec tego (...)w S. przesłał Komornikowi odpisy dwóch tytułów wykonawczych stanowiących podstawę egzekucji oraz kopie akt egzekucyjnych. Sąd I instancji dodał, że zarządzeniem z dnia 22 stycznia 2014 roku Komornik Sądowy zarządził zwrot akt sprawy (...)z kopiami tytułu wykonawczego oraz pozostałymi pismami dołączonymi do akt sprawy.

Sąd I instancji zaznaczył, iż w myśl art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru zaś w razie potrzeby prowadzenia egzekucji przez więcej niż jeden organ egzekucyjny wierzyciel wydaje dalszy tytuł wykonawczy, a po wydaniu dalszego tytułu wykonawczego wierzyciel występuje do organu egzekucyjnego o nadanie temu tytułowi wykonawczemu klauzuli o skierowaniu dalszego tytułu wykonawczego do egzekucji.

Sąd I instancji podkreślił, iż w każdym wypadku we wniosku o wszczęcie egzekucji jak i w przypadku przekazania egzekucji do łącznego prowadzenia przez organ sądowy w trybie właściwym dla danego organu wymagane jest

dołączenie tytułu wykonawczego w oryginale. W ocenie Sądu I instancji brak tytułu wykonawczego powoduje niemożliwość prowadzenia egzekucji.

Sąd I instancji uznał, iż odpisy tytułów wykonawczych nie mogą stanowić podstawy do łącznego prowadzenia przez Komornika egzekucji, nawet w sytuacji, gdy są to odpisy w rozumieniu art. 76 a § 1 k.p.a. czy art. 26 b § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Sąd I instancji dodał, że żaden ze przywołanych przepisów nie wskazuje natomiast, iż egzekucja administracyjna może być prowadzona na podstawie odpisu sporządzonego tak jak w nich wskazano. Sąd I instancji zaznaczył, że ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wskazuje wprost, iż w razie potrzeby prowadzenia egzekucji przez więcej niż jeden organ egzekucyjny wierzyciel wydaje dalszy tytuł wykonawczy. W ocenie Sądu I instancji oznacza to, iż Komornik Sądowy w niniejszej sprawie właściwie ocenił możliwość prowadzenia łącznej egzekucji na podstawie odpisów tytułów wykonawczych i prawidłowo wobec niemożliwości prowadzenia egzekucji dokonał zwrotu akt sprawy (...)(...)wraz z kopiami tytułu wykonawczego oraz pozostałymi pismami dołączonymi do akt sprawy.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł (...)zaskarżając je w całości i wniósł o nakazanie Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym(...) - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie D. M. (1)przyjęcia zwróconych akt sprawy i dalszego prowadzenia egzekucji z prawa majątkowego stanowiącego wynagrodzenie u dłużnika z zajętej wierzytelności (...)w S. oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów art. 76a § 1 k.p.a. oraz 26 b § 2 i art. 26 c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu administracyjnym w administracji, w związku z art. 123 ust. 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych, przez błędne ich zastosowanie.

W uzasadnieniu (...) wskazał, iż przepis art. 26 c § 1 i 2 u.p.e.a. został dodany przez art. 111 pkt 13 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych zmieniającej min. ustawę upea z dniem 21 listopada 2013 r. i zaznaczył, że zgodnie z przepisem przejściowym ww. ustawy - art. 123 ust. 1 do postępowań egzekucyjnych w administracji wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, mają zastosowanie przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2-6, zaś poniższe ustępy nie obejmują swym zakresem art. 26c, co powoduje, iż tego artykułu nie stosuje się do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

(...) podniósł, iż na podstawie art. 123 ust. 5 do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy ma zastosowanie przepis art. 26b ustawy zmienianej w art. 111, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, co powoduje, iż obecnie organ egzekucyjny jak i wierzyciel do spraw wszczętych i niezakończonych są uprawnieni do sporządzania odpisów tytułów wykonawczych.

W ocenie skarżącego działanie komornika sądowego w postaci żądania od administracyjnego organu egzekucyjnego oryginałów tytułów wykonawczych nie jest uzasadnione gdyż oryginały administracyjnych tytułów wykonawczych są skarżącemu niezbędne celem prowadzenia egzekucji na podstawie przedmiotowych tytułów z innych rodzajów majątku dłużnika w zakresie, w jakim nie została ona przekazana do prowadzenia Komornikowi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela było bezzasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo uznał, iż Komornik Sądowy właściwie dokonał zwrotu akt sprawy wraz z kopiami tytułu wykonawczego oraz pozostałymi pismami dołączonymi do sprawy.

W niniejszej sprawie doszło do zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej, który sąd rozstrzygnął w ten sposób, iż do dalszego prowadzenia egzekucji upoważniony został Komornik Sądowy. Wykonując postanowienie Sądu (...)w S. przesłał Komornikowi odpisy dwóch tytułów wykonawczych stanowiących podstawę egzekucji, jednakże Komornik uznał, iż z uwagi na wskazane powyżej tytuły wykonawcze akta sprawy nie mogą zostać przyjęte, a egzekucja nie

może być prowadzona. W tym miejscu zaistniał spór, co do zasadności działań Komornika. Jednakże zdaniem Sądu Okręgowego Komornik miał podstawy do tego, aby zarządzić zwrot akt. Zgodnie z art. 776 k.p.c. podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zaś w art. 797 § 1 stwierdza się, iż we wniosku lub żądaniu przeprowadzenia egzekucji z urzędu należy wskazać świadczenie, które ma być spełnione, oraz sposób egzekucji. Do wniosku lub żądania należy dołączyć tytuł wykonawczy. O istotnym znaczeniu tytułu wykonawczego stanowi również art. 803 k.p.c. wedle, którego stanowi on podstawę do prowadzenia egzekucji o całe objęte nim roszczenie i ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że z treści tytułu wynika co innego. W art. 804 k.p.c. stwierdza się natomiast, iż organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

W żadnym z przywołanych przepisów nie ma wyrażonego wprost obowiązku przedstawiania oryginału tytułu wykonawczego. Jednakże na powinność taką wskazuje orzecznictwo. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia (...)kategorycznie stwierdzono, iż tytułem wykonawczym, w rozumieniu art. 776 i 797 k.p.c., jest wyłącznie jego oryginał. Zdaniem Sądu Najwyższego dołączenie do wniosku odpisu (wypisu, wyciągu, kopii, kserokopii, reprodukcji, itp.) tytułu wykonawczego nie spełnia wymagań stawianych przez art. 797 k.p.c. W konsekwencji należy przyjąć, że egzekucja wszczęta na podstawie wniosku, do którego nie dołączono tytułu wykonawczego, lub dołączono tylko jego odwzorowanie, jest egzekucją bezpodstawną i jako taka podlega umorzeniu.

Jako uzasadnienie obowiązku przedstawiania oryginału tytułu wykonawczego można również wskazać brzmienie art. 805 § 2 k.p.c. wedle, którego na żądanie dłużnika komornik powinien okazać mu tytuł wykonawczy w oryginale. Skoro więc komornik ma legitymować się oryginałem tytułu wykonawczego to naturalną rzeczą jest to, iż musi być w jego posiadaniu i to już w momencie wszczęcia egzekucji.

Zgodnie natomiast z art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. W tym więc zakresie przepisy dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej są w dużej mierze podobne. Jednakże w art. 26b § 1 tejże ustawy stwierdza się, iż odpis tytułu wykonawczego sporządzony przez wierzyciela zawiera adnotację "odpis tytułu wykonawczego" zaś w § 2, iż odpis tytułu wykonawczego sporządzony przez organ egzekucyjny zawiera adnotację "odpis zgodny z oryginałem", datę sporządzenia, imię i nazwisko oraz podpis pracownika, który sporządził odpis. Dodatkowo w art. 76a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego zaznaczono, iż jeżeli dokument znajduje się w aktach organu lub podmiotu, o którym mowa w art. 76 § 1 lub 2, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ lub podmiot odpis lub wyciąg z dokumentu. Organ administracji publicznej zażąda udzielenia odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama uzyskać ich nie może. Gdy organ uzna za konieczne przejrzanie oryginału dokumentu, może wystąpić o jego dostarczenie. Przepis ten odnosi się do różnych dokumentów, w tym także do tytułów wykonawczych. W świetle powyższego można zauważyć, iż w postępowaniu administracyjnym dopuszcza się stosowanie odpisów tytułów wykonawczych, które oczywiście muszą spełniać określone warunki wskazane przytoczoną ustawą. Należy jednak wskazać, iż odpisy tytułów wykonawczych spełniają inną rolę i występują wyłącznie już podczas administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Odpis taki jest doręczany zobowiązanemu przez organ egzekucyjny np.: podczas przystępowania do czynności lub w momencie wysyłania zawiadomienia o zajęciu określonego świadczenia. Wyjaśnia to (...)w wyroku z dnia 21 lutego 2012 r. ((...)(...)): Odpis tytułu wykonawczego nie jest dokumentem urzędowym niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego, lecz dokumentem, którego doręczenie zobowiązanemu stanowi zdarzenie wszczynające egzekucję. Tytułem wykonawczym jest tylko oryginał. Na marginesie należy zauważyć, iż wystawienie w tej samej sprawie tytułu wykonawczego i doręczenie jego odpisu zobowiązanemu w sytuacji, gdy tytuł wykonawczy, na podstawie którego przystąpiono już wcześniej do egzekucji jest prawidłowy, uznać należy, za naruszenie ogólnych przepisów postępowania.

Jeżeli jednak chodzi o wszczęcie postępowania egzekucyjnego to niezbędny jest oryginał tytułu wykonawczego, gdyż tylko na takiej podstawie może być ono prowadzone. Potwierdza to (...)w wyroku z dnia (...)r. ((...))Tytuł wykonawczy, będący podstawą egzekucji administracyjnej, jest dokumentem urzędowym, niezbędnym do wszczęcia i prowadzenia postępowania. Tytułem wykonawczym jest tylko oryginał. W obrocie prawnym funkcję tytułu wykonawczego może

spełniać tylko oryginał tego tytułu. W ocenie (...)daje to istotne gwarancje ochrony praw dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, wierzyciel nie ma bowiem wtedy możliwości wszczęcia i prowadzenia egzekucji na podstawie dokumentu, który nie jest oryginałem tytułu wykonawczego.

Analiza i zestawianie powyższych przepisów postępowania sądowego i administracyjnego daje podstawy do uznania, iż Komornik Sądowy nie mógł prowadzić dalszej egzekucji na podstawie odpisów tytułów wykonawczych. Zasadne jest więc przedłożenie oryginałów tytułów wykonawczych w celu prawidłowego prowadzenia, w dalszym ciągu, postępowania egzekucyjnego.

Mając zatem na względzie merytoryczną poprawność zaskarżonego postanowienia, jak i jego zgodność z normami procedury cywilnej, należało na podstawie art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zażalenie oddalić.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)